

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünneppnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér,
Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva
Egy hónapra . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
désével:
Egy hónapra . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 na-
sábos nonpareille sor 10
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 20 fill.

A hadsereg és az iskola- ügy.

Társadalmunkban két foglalkozás van, melyek megérdemelnék, hogy becsületben tartsuk fontos és nemes hivatásuk révén. A katonai és tanítói foglalkozások ezek, mik, az első az egész monarchiában, az utóbbi pedig hazánkban, nagyon elhanyagolt állapotban vannak. A katonai pályára megy, az vagyonos legyen, mert ellenkezőleg a bajtársi lovagias megvetés sulya alatt kell szenvednie és tönkre-mennie. Tehetség vagyon nélkül oly hasznavehetetlen valami a katonaságnál, mint fejsze nyél nélkül: nem lehet használni.

A tanítói pályára már nyugod-
tabb lélekkel indulhat az ember.
Erre az utra több lemondás kell.
Ott a szegénység nem föltűnő. Sőt,
sajnos, nagyon természetes állapot
és hétköznapi. Ezen a pályán a
csillogás feltűnő kinos, legalább
a kartársak szemében. Külszinre
amennyiben különbözik a katonai
pálya a tanítói pályától, belső vi-
lágában annál inkább egyeznek
meg egymással.

Nem szólunk azokról a katonai-
tisztokról, kik vagyonosak lévén,
csak rangért és egyenruháért sze-
gődnek a haza szolgálatába. Szó-
lunk azokról, kiket éppen úgy a
lelkesezés, mint a kenyérkereseti
ösztön, vagy akarat sodor oda. A
katonai és tanítói pálya rokon a
nyomorúságban. Véghetetlen sze-
génység jellemzi a kettőt a ma-
gasztos hivatás mellett. Folytonos
csuda, hogy a nyomorúság nem
szennyezi be naponta azt a ma-
gasztos hivatást.

Keresve az okát ezeknek az
állapotoknak, a régi hiábákra buk-
kanunk. Az állam hibás. Hibásak
a politikusok, hibás az a szellem,
mely a monarchia ügyeit vezéri
századok óta. A bajokban gyöke-
rezik, hogy náunk nem az a leg-
főbb állameszme, hogy az állam
kulturális fejlődésben virágozzék.
Hanem, hogy szuronyerdeje a
Kárpátok fenyveserdejénél is na-
gyobb legyen. Nem érett a gondo-
lat még, hogy a kulturintézmények
nevelte szellemi hadsereg nagyobb
védő-bástya minden hadoszlop-
nál.

A költségvetésünkben rendkívül
nagy számok vannak, mik mind-
untalan arról tanuskodnak, hogy
az állam szegény. Mondhatjuk: a
mely állam háztartásához akkora
előirányítások vannak, az az állam
nem lehet koldus. Nem veszik pe-
dig észre, hogy mire a költség-

vetést pénzre váltják: nem marad
a haza kezében egy kórház felépi-
tésére szükséges összeg sem.

A mostani költségvetésben két
numerus ötlük szemünkbe. A hadi
költségekhez és a tanítói fizetések-
hez adandó összeg. A hadi költ-
ségekhez huszonegy és félmilliót
csatolnak, a tanítói fizetésekhez
pótlóan pedig mindössze ötszáz
forintot. Ez a két tétel bizonyítja,
hogy Magyarország fokozatosan a
katonai állam színvonalára süllyed.

A katonatisztek helyzete azon-
ban még sem javul, ami azt bizo-
nyítja, hogy az előirányított hatal-
mas összeget nem a katontiszti
fizetések emelésére fordítják. A
tanítói fizetésekre előirányított öt-
száz forint pedig kétségtelenül a
nemzet szépségfoltja. Állam, mely
a huszonegy és fél millió katonai
költségemelés mellett a nemzet
kulturharcosai részére csak egy
morzsányi könyöradományt nyújt,
önnönmagát bélyegezi meg. Abból
a huszonegy és fél millióból egy
millió is elég lett volna, hogy a
tanítóság helyzete javuljon némi-
képpen.

A költségvetésből pedig nem
fogja egy polgár ember, vagy
katona javát látni. A hatalmas
összegek ágyukra, fegyverekre és
létszámemelésre fordulnak. A tani-
tóság létszámát pedig nem emelik
és a meglévőt sem látják el nem-
csak fizetéssel, hanem még azok-
kal a tanítói szerszámokkal sem
kellőképpen, melyre föltétlen szük-
ség volna. A katonaság legalább
még a felszerelését nyeri meg,
ellentétben a magyar tanítósággal,
melynek eszközei sincsenek a nép-
nevelésre.

QUIETE.

Un disgraziato che abbia per
compito doveroso di scrivere quo-
tidianamente sugli affari della no-
stra bella e simpatica città, in que-
sti giorni si trova in grande imbar-
razzo. Da nessuna parte vede spor-
gere un addentellato, cui attaccarsi
per gettare giù quattro chiacchiere.
Regna una quiete profonda, che,
dopo le tempeste deplorevolissime
dei giorni passati, sarebbe conso-
lante, se non andasse troppo oltre.
Poiché pare che non soltanto sie-
no cessate le dannosissime mani-
festazioni delle passioni umane,
delle ire, dei risentimenti, ma sia
cessata anche ogni operosità fe-
conda di bene, utile ai molteplici
interessi della nostra città.

Dicemmo già; nella vita muni-
cipale, ci si perdoni il bisticcio,
nessuna vita. Forse ai Magistrato
si lavora a preparare opportune
proposte; ma dell'attività sua nes-
sun segno esterno. A proposito di

Magistrato, più d'una volta abbia-
mo parlato di parecchi guai che
in esso si manifestano. Durano essi
tuttavia; vi fu posto in qualche mo-
do riparo? Non ne sappiamo nulla.
Non c'illudiamo che le nostre pa-
role sieno giovate; sappiamo inve-
ce che per farci dispetto, in quei
circoli di persone magnanime, si
lascierebbe perdurare il male, per
la sola ragione che l'abbiamo av-
vertito noi. E che ci attira questa
antipatia che confina coll'odio?

L'aver detta tranquillamente, og-
gettivamente la verità. Ma ci sono
persone che sono o meglio vogliono
essere superiori a tutto anche
alla verità, la quale, sebbene non
possa essere che una, deve, per
virtù del loro potere infallibile, can-
giare aspetto per mettersi in piena
armonia alla loro volontà.

Non vogliamo fermarci punto su
questo argomento che ci riguarda.
Per noi ci rassegniamo lieti allo
sdegno di quei generosi, purchè
sappiano fare il bene del loro pae-
se, e ben pongano questo al di-
sopra di ogni interesse personale,
di ogni inesplicabile piaggieria che
certo non mostra animo atto a in-
spirare elevatezza di pensieri, no-
biltà di azioni.

L'osservatore appassionato dei fatti
che si vanno svolgendo in questo
bel paese, resta dolorosamente im-
pressionato, poichè più addentro
va nell'indagine delle cause degli
avvenimenti, nello studio dei pos-
sibili intendimenti che muovono
l'azione dei fattori dirigenti, degli
scopi ch'essi si propongono, più
si persuade che, pel 50 per cento
e più, i grandi e i piccoli ideali, le
mire a cui gli atti sono diretti si
risolvono in ambizioni e interessi
di persone.

Ci accontentiamo di accennare a
questa grave esperienza a cui deve
inevitabilmente pervenire chi si dà
la pena di porre sotto coscienzio-
so esame la manifestazione di gran
parte dell'attività pubblica, a cui
assistiamo mesti testimoni, tanto
più che ne abbiamo parlato parec-
chie volte sulla base di fatti ir-
refutabili, che però molti si ostinano
a non voler vedere, a non voler-
ne considerare il significato e la
nefasta importanza.

Regna dunque quiete, troppa
quiete. E' bello, è consolante che
alla tempesta furibonda e devasta-
trice sia successa più sollecita-
mente di quanto fosse lecito spe-
rare la calma; ma ripetiamo trop-
pa calma. Agli scatti sussultori dello
sdegno, agli sfoghi violenti dell'o-
dio deve non soltanto succedere,
com'è fortunatamente successa la
pace; questa dev'essere immedia-
tamente seguita dall'azione provvi-
da, riparatrice, rigeneratrice del
senno diretto allo svolgimento de-
gli svariatissimi interessi cittadini.

E quest'attività appunto atten-
diamo. Tra breve s'aprirà il Par-
lamento; s'inizierà vasta, piena di
comprensione l'attività governativa.
Fiume ha diritto d'essere oggetto
della considerazione e della solle-
citudine per suo avvenire, per suo
sviluppo commerciale, in nesso così

stretto cogli'interessi generali dello
Stato, tanto da parte del Governo
che del Parlamento. E' necessario
che i fattori direttivi lavorino a ri-
chiamare su Fiume l'attenzione e
del Governo e del Parlamento su
tutto ciò che a raggiungere que-
sto altissimo scopo occorre.

E' qui che gli eletti del popolo
devono mostrare ciò che valgono;
è qui che apparirà se essi abbia-
no chiaro concetto della propria
missione, la disposizione intellet-
tuale, l'energia e la costanza di a-
zione, necessario a compierla.

L'esperienza non c'incoraggia a
molta fiducia, a grandi speranze;
pure crediamo che la coscienza de-
gli interessi del paese, il ricordo
di tanti dolori patiti, per l'insipien-
za e gli stolti pregiudizi, varranno
a scuotere l'apatia di coloro che
restano indifferenti a tutto ciò che
non concerne i propri interessi e
la propria ambizione. Che quindi
ci si metterà al lavoro, ad un la-
voro serio, attento, assennato per-
chè riesca efficace.

E' certo per uno sforzo di vo-
lontà che noi diamo accesso nel-
l'anima a questa speranza, poichè,
ripetiamo, l'esperienza la combatte.
E' vero che v'è qualche sintomo
indicante la risoluzione di abban-
donare la natura anfibia, e assu-
mere contegno chiaro, indubbio.
Ma chi fu anfibio non può inspi-
rare soverchia fiducia. Ne abbiamo
invece molta nell'opera del r. Go-
vernatore e in quella del governo
centrale. Da questi fonti soltanto
può giungere a Fiume indirizzo si-
curo al porto della prosperità ge-
nerale.

Társadalmi viszonyaink.

A fiumei társadalomnak nagyon
sok furcsasága és félszége van.
Azokon javítani nagyon nehéz, de
egy-egy erről szóló levelet igen
szívesen teszünk közzé. „Társad-
almi viszonyok“ címen ma a kö-
vethező levelet kaptuk:

A fiumei társadalmi félszégnek a
napokban egy szerencsétlen leány esett
áldozatul. Az eset alkalmas arra, hogy
élesen szemügyre vegyük a fiumei tár-
sadalmi viszonyunkat.

A hibát nem csak a fiatal emberekben
és nem csak a meggondolatlan lányokban,
hanem az anyákban is kell keresni, a
kik leányaik nevelését teljesen elhanya-
golják. Ha egy kissé több gondot fordi-
tanának gyermekeikre, meglepő dolgok-
nak jönnének nyomára. Kárhoztatandók
ezen könnyelmű anyák, kik leányaikat
szinte beledobják az erkölcsatlanságba,
kik beléjük öltik a henyélséget, a köny-
nyelmű életmódot. Boldognak érzi sok
ilyen anya magát, ha leányának egy ele-
gánsan öltözött fiatal ember csapja a
szélet. A leány beleveti magát a bűnbe,
az erkölcsatlanságba és csak akkor nyil-
nak fel szeméi és csak akkor riad fel az
álomból, a midőn látja, hogy a mi volt,
az nincs többé, hogy az egész csak lég-
vár volt.

A társadalmi viszonyokat általánosság-
ban tárgyalva, beszélhetünk a jobb kö-
rök, az úgynevezett uri-osztály társa-
dalmi viszonyairól is.

Tapasztaljuk, hogy a fiumei ifjak nagy része, úgy a „bennszülöttek“, mint a máshonnan idekerültek, semmiféle társadalmi életet nem folytatnak, mert nem folytathatnak. Egész idejüket a kávéházakban töltik, improductiv dolgokról tárgyalnak ez a helyzet szüli azt az erkölcsi stüledést, melybe a fiatal emberek egy része belebukik.

Máshol úgy a fiatal emberek, mint a leányok minden alkalommal összejönnek és együtt töltenek el egész délutánokat, különböző társasjátékokkal, vagy más szellemi szórakozással; sőt a legtöbb esetben, ha köztük zeneértő is van, táncra is perdülnek. Ugy télen, mint nyáron együtt sétálnak, korcsolyáznak, kirándulásokra rendeznek. Folyton együtt vannak, beszélgetnek, nevetgélnek, ugrálnak, vitatkoznak, eszmecsere folytatnak és sajtáságos, dacára, hogy minden esetben a legtöbb megtalálja a maga szimpatiaját, a városban egyáltalában nem beszélnek, nem tracscolnak róluk és nem jegyzi el őket a t. közönség, úgy, mint az Fiumében szokás.

Azt csakis nagyfokú bizalmatlanságnak és elfogultságnak tulajdoníthatom, hogy a helybeli uri mamák, a fiatal embereket kivétel nélkül, legyen az fiumei, vagy más, őket teljesen távolítottani igyekeznek a családtól, csak azért, mivel nem bizonyosak abban, hogy az a családhoz járó fiatal ember, ki úgy a saját, mint a kedves mama leányának szórakoztatására törekszik, megkéri-e leánya kezét, vagy sem.

A legkellemetlenebb ez a ferde társadalmi helyzet a szegény leányokra, kiknek alig jut valami a legtermészetesebb szórakozásból. Másut zene, vagy más nyilvános alkalommal a leányok a fiatal emberek egész raja veszi körül, míg nálunk, ha egy fiatal ember egy leányval egy párszor végigmegy, már feltűnik és néha a családnál egy-egy látogatást tesz, komoly udvarlónak tekintik. A legtöbb leány a mamájával, vagy ha többen vannak, kettesével, mint az automata-babák számtalanszor fel és alá sétálnak a korzón szótlannul, előrebámulva, komoly, majdnem életunt arccal.

Ha ez a társadalmi helyzet így marad Fiumében és nem nyújtanak segítségnek ennek megváltoztatására, akkor a leányok továbbra is kedvtelen, sápadt arccal fognak az utcán sétálni, mint eddig.

E ferde helyzet megváltoztatása az anyák érdeke! Adjanak alkalmat leányaiknak a fiatal emberekkel való sürűbb érintkezésre, tapasztalni fogják, hogy leányaik egészen más kedélyt, modort fognak elsajátítani, nyiltabbakká is válnak. A sürűbb érintkezés folytán felvilágosodottabbakká, műveltebbek lesznek és emberismerőkké válnak. Ennek következtében könnyebben mennek férjhez is leányaik, miután a sürű érintkezés folytán a lelki tulajdonságok könnyebben asszimilálódnak és két jó lélek hamarosan egymásra talál. Tehát házasságuk is boldogabb és szerencsésebb lesz!

Nagyon ajánlatos volna egy internacionális jellegű társadalmi egyesület létesítése, mely igen alkalmas lenne a mostani ferde társadalmi viszonyok alapos reformálására.

H. M.

HIREK.

— **Kossuth Lajos — a magyar állam képviselőjében.** Kossuth Lajos Tódor budapesti látogatása sok féle találgatásra adott okot. Most végre kiderült, hogy Kossuth Lajos Tódor azért járt itthon, mert a kormány őt akarja megnyerni arra, hogy az ujonnan megnyílt milánói világiállításon képviselje a magyar államot. Eleinte nehézségek merültek föl. Így arról volt szó, hogy Kossuth Lajos Tódor olasz állampolgár s az olasz kormány kifogásolhatná, hogy

Kossuth Lajos Tódor egy idegen kormány képviselőjét vállalta. Am találtak erre precedenst, amennyiben Bulgáriát is nemrég olasz állampolgár képviselte, a nélkül, hogy e miatt az olasz kormány felszólalt volna.

A legutóbbi minisztertanács minden intézkedést megtett, hogy Kossuth Lajos Tódor fényes keretek közt képviselje Magyarországot. A megnyitás ünnepére, a melyet most szombatra tűztek ki, már úgy küldték el az olasz udvarnak, a kormány tagjainak s más olasz celebritásoknak a meghívót, hogy azon Kossuth Lajos Tódor szereplése is fel volt tüntetve. A kereskedelmi miniszterium részéről Kövesdi osztálytanácsot osztották be Kossuth Ferenc öcséje mellé. Kossuth Lajos Tódor kedden este elutazott Milanóba.

A bécsi külügyminiszteriumban megtudták a magyar kormány elhatározását és Goluchovszki menten jelentést tett róla a fenségnek s kieszközölte a király beleegyezését ahhoz, hogy a kormány vonja vissza Kossuth Lajos Tódornak adott megbízását. Ez meg is történt. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter még a délután folyamán megtelegrafálta Milanóba érkező öcsésének, hogy tisztességét közbejött akadályok miatt nem tarthatja meg.

Goluchovszki intrikái tehát megint győzelmet arattak a magyar kormány fölött. A milánói kiállítás magyar osztályát csöndben, minden különösebb ceremónia nélkül nyitják meg.

— **Orvtámadás egy horvát uriaszszony ellen.** Mikor már Szusákon minden csendes, itt Fiumében a horvátok elleni gyűlölet ujtása úgy látszik még mindig tart. Ezt bizonyítja azon ép oly barbár mint gyáva támadás, melynek egy horvát erdészeti hivatalnok felesége esett áldozatul, miért — azért mert Fiumében horvátul merészkedett beszélni.

Az eset úgy történt, hogy a sajnálatra méltó uriaszszony kinek nevét figyelemből elhallgatjuk, az óvárosi San Bernardino utcában levő üzlet előtt férjére várakozva egy mellette álló urral horvátul beszélgetett.

Egy Zanella-párti muló a gyanutlan nőt a horvát szó miatt orvul megtámadta és egy hirtelen előrúgott késsel súlyosan megsebesítette. Természetes, hogy az orvtámadónak sikerült elillania, a hazafias polgárt senki sem tartóztatta le.

— **Tratto cavalleresco.** Leggiammo nel „Novi List“: Or sono alcuni giorni passò lungo il caffè „Europa“ una signorina — croata. Dinanzi al caffè sedevano parecchi ospiti, i quali senza dubbio conoscevano quella signorina come croata, perchè era, per lo innanzi, solita frequentare il caffè stesso. Un ospite di educazione fine gettò sulla signorina un mozzicone di sigaro ardente. Il fatto non ha bisogno di commenti.

— **A Schöberle-municipium.** Schöberle mesternek, a hires butorgyárosnak világ hírnevet szerzett találmánya egykoron: a nappal szék, éjjel ágy. Később utánzózták s megszületett a nappal íróasztal, este fűrdőkád és a többi mulatságos butordarab. A fiumei municipium is versenyre kél Schöberle mesterrel és statumának egy pontjával lefőzi a hires butorgyárost. E pont eddig nem volt kivívó, de ma már bömböl s a sértett jogrend orvoslását kéri.

E pont ugyanis azt mondja, hogy a szabadságon levő polgármester helyettese s így a rendőrség feje a vice-prezidens, ki a rappresentanza tagja. Ez idő szerint Bellen, gyakorló ügyvéd ur. Tehát délelőtt ügyvéd, délelőtti városfő s legfőbb nyomozó közeg.

Ha tehát a fiumei botrányok üldözött egyik botrányhőse elmegy Bellen ügyvéd urhoz s kéri jogi védelmét, Bellen

ur ügyvédi esküje értelmében köteles mindent elkövetni, hogy védettje szabad lábán maradjon, a vizsgálat sikerre ne vezessen s védettje titka titok maradjon.

S mit csinál ekkor Bellen ur, ki aláírja a letartóztatási, szabadlábra helyezési, nyomozási parancsot, kinek hivatali esküje parancsolja, hogy kivegye a titkolt a vádlott kebeléből?

Mit csinál Bellen ügyvéd ur Bellen város fővel?

S csak véletlen, hogy Bellen ügyvéd urra került a sor. Vezethetné ma a nyomozást Capudi ur, Zanella ur vagy akár Kuscher.

Vehetnék reggel negyed kiló cukrot attól az urtól, ki délelőtti főbenjáró ügyben vezetni ellenem a nyomozást.

Tovább megyünk: Vio városfő urnak szintén fen áll az ügyvédi irodája.

Hová vezethet ez a Schöberle játék ez a balkáni komédia. Oda, hogy előbb utóbb az utca átveszi az állami hatalom jogainak gyakorlását s Bellen ügyvéd ur klienseinok szíjait kérhetik majd jogvédelmét, a szigorú inquisitor Bellen városfő ellen!

— **A magyar kiállítás ellen.** Egy Budapestre érkezett magántávirat szerint Milanóban merénylőtervnek jöttek a nyomára, amely a kiállítás ujonnan épült és e hó 29-én megnyíló magyar csoport ellen volt irányozva. A merénylő tevezői akik az ujonnan felépített magyar kiállítást föl akarták gyújtani, állítólag négyen voltak s közülök egyet elfogtak és letartóztattak. Egy helyen petróleummal telt üvegeket és nagymennyiségű kánócot találtak. Az esetet titokban tartják. Ez a merénylő valószínűvé teszi, hogy a kiállítást a nyáron felgyújtották.

— **Strano connubio.** Alla „Voce del Popolo“ erano poco meno che alla disperazione. Assente il grande Zanella, non solo manca la penna più irruente sì, ma meno sgrammaticata, che scrive insomma un italiano tollerabile, che qualunque sia, ha pur un significato; ma manca pure la mente direttiva. Ed Ecco una inesperta fortuna. Resta libera una penna proprio italiana, una penna davvero buona, che, però, specie negli ultimi tempi si pose in piena armonia di amorosi sensi cogli animi e i cuori che trovano nobile e magnanima espressione nel giornale di via del Fosso.

Corrono dunque trattative, le quali promettono ottimo successo, per acquistare alla „Voce“ la nuova forza destinata a mantenerne le superbe tradizioni almeno in quanto alla virulenza del linguaggio, e di cui i sostenitori del „Faro del Quarnero“ fecero felice rinuncia.

E va bene in quanto al linguaggio; ma pel resto che cosa avverrà? Vedremo la „Voce“ farsi clericale per porsi all'unisono col grande signor Ceccaroni o questi farsi pseudo liberale, pseudo autonomo, pseudo quarantottino, pseudo costituzionale, pseudo socialista? Attendiamo, e nell'un caso e nell'altro avremo a ridere!

— **Conferenza pubblica.** Apprendiamo che entro la prima metà di ottobre per cura d'un comitato di lavoratori sarà tenuta una pubblica conferenza. Il giorno l'ora, ed il tema della conferenza saranno resi noti a tempo.

— **A görög király jachtja Triesztben.** Az „Amphitrite“ görög királyi jacht Pireusből Triesztbe érkezett, ahol javítás végett a saumarcoi hajógyár dokkjába került. Az „Amphitrite“-vel kilenc görög tengerésziszt érkezett Triesztbe, akik onnét Németországba utaznak, hogy egy ottani hajógyárban épült új görög torpedóhajót átvegyenek.

— **Az olasz hadügyminiszter házassága.** Érdekes nászról írnak az olasz lapok. Tegnap esküdtött ott meg Ettore Vigano altábornagy hadügyminiszter Ernestina Dal Coi kisasszonnyal, egy milánói női ipariskola volt igazgatónőjével. Az ifju pár már korántsem ifju; igaz, hogy házasságukra már rég ideje készülődtek. Az esküvő Milanó szomszédságában, Fradateban volt, a miniszter szülővárosában, roppant egyszerű környezetben. Pap elé nem is mentek, csak anyakönyvi hivatalba, a hol a városka polgármestere, a miniszter régi barátja adta össze őket. Az esküvőn a családnak legbizalmasabb barátai voltak csak jelen. Még aznap elutazott a pár Rómába a hol a miniszternek már másnap elnökölnie kellett egy bizottságban. A milánói utazásuk volt a nászutjuk; a legszerényebb polgárember sem irigyelné meg őket érte.

— **Andorfiék bucsuelőadása Kaposvárott.** Az Andorfi-féle pozsonyi színház 27-én fejezte be szereplését Kaposvárott. Bucsuelőadásul — eléggé szerencsétlenül — Doppler Ferenc „Ilka“ című operáját adta elő. Az operában a főszerepeket Berczik Margit, Albeét Erzsébet, Bejczy György, Hajagos Károly, Barics Gyula és Földes Dezső kapta.

— **Szüreti multság.** A „Fiumei Magyar Kör“ vasárnap, október 7-én, délután 4 órakor szüreti mulatságot rendez. Beléptidij férfiak részére 1 korona, hölgyek részére 60 fillér.

— **Le linee ferroviarie Carlstadt-Fiume e S. Peter-Fiume.** Col primo ottobre p. v. verranno attivati gli itinerari invernali sulle linee ferroviarie Carlstadt-Fiume e S. Peter-Fiume.

L'itinerario sulla linea S. Peter-Fiume rimane invariato.

Anche l'itinerario sulla linea Carlstadt-Fiume rimane invariato, soltanto viene aggiunto un nuovo treno, con posti di terza classe, sino alla Stazione di Bucari, che partirà da qui alle 5.54 pm.

— **Aggressione vigliacca.** Ieri la signora di un impiegato forestale del distretto di Sussak si trovava presso il negozio del signor Lenac in via San Bernardino, e attendeva il marito che in una vicina bottega si faceva radere la barba. Croata, naturalmente parlava croato; discorreva con un fratello. Un individuo, cui pare non andasse a genio il suono di quella lingua, si gettò vigliaccamente a tradimento sulla signora, la colpì di coltello, ferendola alla palma della mano. Parecchie persone rincorsero l'individuo; ma egli riuscì di nascondersi nel labirinto delle viuzze di cittavecchia.

La signora fu medicata alla farmacia Babić.

— **Nyomda és a lap szellemi része.** Andorfi Péter pozsonyi színház igazgatójának Kaposvárott is erősen meggyűlt a baja a sajtóval. Multkor megirtuk, hogy a „Somogyvármegye“ című újsággal áll hadilábon s a perlekedésből komoly per is keletkezett. Az említett lap szerkesztője arra szólította fel Andorfit, hogy plakátjait nála nyomassa, mit Andorfi nem teljesített. A szerkesztő ur erre kijelentette, hogy náluk „a nyomda szoros összefüggésben van a lap szellemi részével“. Andorfi az esetet természetesen tovább adta s elmondotta ezt egy borbély üzletben is. Meghallván ezt Sebők Jenő, az idézett aranymondás szerzője és becsületsértésért perbe fogta Andorfi Péter színház igazgatót. A pert a kaposvári büntető járásbíró tárgyalta. A bíróság megengedte Andorfinak a bizonyítást, Sebők Jenő ellenzete ellenére s ennek során fényesen beigazolódott, hogy Sebők Jenőknél a nyomda egy hurok pendül a lap szellemi részével. Mi sem természetesebb, hogy Andorfi Péter

méltó felmentés koszorúzza. Ezzel pedig egyidejűleg gratulálunk Andorfinak első pernyeréséhez.

— **Festőiskola.** Hevesy Pál festőművész Via Caserma 5. szám alatti műtermében festőiskolát nyit. Beiratkozói naponta 4—5 óra közt lehet. — Képeit egyben művásárlók figyelmébe ajánljuk.

— **A reggeli lapok hírei.** Rablógyilkos cigányok. Miskolcra jelentik, hogy a Kanóczy József erdőtelkesi gazda és felesége ellen a Szihalom és Füzesabony közti országúton a napokban elkövetett rablógyilkosság tetteseit a csendőrségnek A.-Kenyhecz község közelében sikerült letartóztatni. A letartóztatás a község mellett egy erdőben történt, a hol a cigányok és csendőrök közt valóságos élethalál-harc fejlődött ki. Végül a csendőrök fegyverüket használták és többször rálőttek a cigányokra, akik közül ketten súlyosan megsebesültek. Összesen négy cigányt sikerült letartóztatni.

Széchenyi basa kitüntetése. Konstantinápolyból jelentik, hogy gróf Széchenyi basa hadosztályparancsnok az Ozmanjend gyémántos nagykoronáját kapta.

A marseillei anarchista. Marseilléből jelentik, hogy Cirillo és Angelo olasz anarchistákat, akiket azzal gyanúsítottak, hogy Fallieres elnök ellen merényletet akartak elkövetni, a bíróság elé állítják, mert az összeesküvés vádját elejtették ellenük. Cirillót azzal vádolják, hogy engedély nélkül robbanó anyagokat tartott lakásán, Angelót pedig hamis névbevallás miatt állítják törvény elé.

Villámgyújtott gyermek. Alsókamarason — mint onnan jelentik — a minap megrendítő véget ért Engelsdorfer Vendel ötéves fiacskája. A hirtelen támadt viharban a fiúcskát villámcsapás érte az udvaron. Mikor szülei segítségére siettek, már nem volt benne élet. A villám egészen összeégette a testét.

Halálos boszu. Unip községben — mint Temesvárról jelentik — Su-ariu Miklós és Bujbás Miklós jómódu földművesek a minap halálos boszut állottak régi ellenségükön, Marku Miklós parasztagdán. Az utcán megtámadták és összeszurkálták Markut, aki rövid idő múlva meghalt. A gyilkosokat letartóztatta a csendőrség.

Az osztrák színházi munkások sztrájkja. Bécsből jelentik: Az ausztriai színházi munkások egyesülete tegnap tartott gyűlést elhatározta, hogy abban az esetben, ha a bécsi magánsházák munkásszemélyzetei által felállított követelések, amelyek a munka- és bérvizonyok rendezésére vonatkoznak, nem teljesítettek, sztrájkba lépnek.

Öngyilkos vasuti mérnök. Szekszárdról írják: Goldberger Arnold vasuti mérnök pillanatnyi elmezavarban mellbelötte magát. 8-án halt el édesatyja és ezért nagyon bánkodott.

Megölte a villamos áram. Tállyán a minap nagy vihar volt, mely a vilámvetét elszakította. Egy Buta János nevű munkásember a szőlőből hazajövet, valami tüzfélét látott az uton, odament, hogy eloltsa és a lábával rátaposott, de abban a pillanatban szörnyet halt. A tűz ugyanis amit látott és eloltani akart, egy leszakadt villamvezetékéből kicsapó szikra vonta a ruhát, a húst, úgy, hogy csak a csontjai maradtak meg.

Rablógyilkos magyar Amerikában. Hamburgból sürgönyzik, hogy Bosiczky, magyar állampolgárt, a ki ma reggel érkezett meg oda az „Augusta Viktória” hajón, az amerikai rendőrség távirati intézkedésre letartóztatták. Bosiczky rablógyilkosságot követett el Észak-Amerika Passaic nevű városában s most haza készült, Budapestre.

Dr. Keszthelyi Péter Szusákon lakik a 68. számú Ruzsics-féle házban. Telefonszám 499. Rendel délelőtt 11-től 12 és félóraig és délután 2—4-ig.

Dr. Feles-féle Stomatín a fogakat néhány napi használat után hó fehérré tisztítja. E magyar gyártmány kapható minden drogeriában és gyógyszerárban.

— **Fiume—Budapest.** A Máv. igazgatóságától vett értesítés szerint október 1-én új vasuti menetrend lép életbe, a melynek a nyári menetrendtől való lé-

nyegesebb eltérése a budapest-fiumei vonalat illetően a következő: A Fiuméből este 8 órakor Budapest felé induló gyorsvonat Jákó állomáson rendszeresen megállítatják. A jelenleg Fiuméből Budapest keleti pályaudvarra d. e. 8 óra 10 perckor érkező, valamint a Budapest keleti pályaudvarról este 8 óra 30 perckor Fiuméba induló személyvonatok Budapest keleti pályaudvar és Ujdombovár között a pécsi és fiumei irányok szerint elkülönítve fognak közlekedni.

A pécsi rész Ujdombovárról éjjel 2 óra 25 perckor indul és Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 40 perckor érkezik, míg a fiumei rész Budapestre a jelenlegi menetrend szerint délelőtt 8 óra 10 perckor fog érkezni. Az ellenirányban a pécsi rész Budapest keleti pályaudvarról 9 óra 20 perckor indul és Ujdombovárra éjjel 2 óra 5 perckor érkezik, elegendően a fiumei rész Budapest keleti pályaudvarról éjjel 10 óra 45 perckor indul és Fiuméba, mint a jelenleg d. u. 5 óra 52 perckor érkezik. Ez utóbbi vonatnál Budapest és Ujdombovár között az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

A Budapest keleti pályaudvarról szeptember hó 30-án este 8 óra 30 perckor Ujdombovár felé induló személyvonat a pécsi utasokat fogja szállítani. Az új menetrend szerint éjjel 10 óra 45 perckor Fiume felé induló személyvonat Budapestről már szeptember 30-án indítatik először. A jelenleg Adonypusztaszabolcsról reggel 5 óra 36 perckor Budapest felé induló vegyesvonat megszüntetettik. A Zágrábról este 6 óra 46 perckor induló és Károlyvárosra este 9 óra 24 perckor érkező gyorsvonat, valamint a Kamerál-Moravicáról d. u. 4 óra 20 perckor induló és Károlyvárosra este 9 óra 28 perckor érkező tehervonat az említett állomások között naponta személyeket fog szállítani.

A Károlyvárosról este 8 óra 41 perckor induló és Zágrábra éjjel 11 óra 28 perckor érkező tehervonat vasár- és ünnepnapokon, valamint a károlyvárosi heti is országos vásárok napjain személyszállítással fog közlekedni. A Fiuméből d. u. 2 óra 5 perckor Delniczére induló valamint az onnét éjjel 10 óra 24 perckor Fiuméba érkező kiránduló vonatok megszüntetettik. A Fiuméből d. u. 5 óra 54 perckor induló és Bukkariba este 5 óra 35 perckor érkező gyorsvonat e két állomás között III. oszt. utasok részére naponta személyszállítással fog közlekedni.

„A Lloyd” vendéglőt és szállodát

ugy kerülsz minden becsületes magyar, olasz és horvát polgártársunk mint a dögvészes helyet. Ne hiszünk tovább pénzünkkel Karl Exnert, a magyar nemzetet és Fiume hazafias polgárságát gyalázó osztrák országfutó betyárt! Fiume derék polgársága már bojkottálta e magyar-gyűlöli és

hírhedt antiszemita-agitátornak svábhogár-telepét. Jelen figyelmeztetésünk azoknak a tapasztalatlan

idegeneknek

szól, a kik esetleg még nem értesültek Karl Exner gotterhalte-betyár magyar nemzetet gyalázó gaztettéről s e tudatlanságukban véletlenül be találnak vetődni a Lloydhoz címzett svábhogártanyára.

TÁVIRATOK.

Uj delegátusok lesznek.

Budapest, szept. 28. A függetlenségi pártban bizonyosra veszik, hogy az őszi delegációba új delegátusokat választanak, mert — úgy magyarázzák — a választás csak egy delegacionális ülészakra ér-

vényes. A függetlenségi párt egyébként kívánja, hogy a delegációba több függetlenségi képviselőt válasszanak. Kívánják továbbá, hogy albizottságok ne legyenek és minden kérdést nyílt ülészakon tárgyaljanak.

Osztrák keresztény-szociálisták elkeseredése.

Wien, szept. 28. A bécsi keresztény-szociálisták el vannak keseredve, hogy a király Halice helyet Pallavicinét nevezte ki konstantinápolyi nagykövetnek. Az elkeseredésnek az az oka, hogy Pallavicini akadályozta meg, hogy Lueger a bukaresti ügyeiért kitüntetést kapjon.

Wekerle Bécsben.

Wien, szept. 28. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délben Bécsbe utazott a szombati közös miniszter-tanácsra. Wekerle vasárnap visszautazik Budapestre, hétfőn pedig minisztertanácsot tart az 1907. évi költségvetési törvényjavaslat tárgyalása érdekében.

Zigányék vád alatt.

Brassó, szept. 28. Az itteni ügyészség ma vádiratot nyújtott be Zigány Árpád és Bloch Manó ellen az ismeretes zsarolási ügyben.

Nuovi delegati.

Budapest, 28. Per la prossima sessione delle Delegazioni, verranno eletti nuovi delegati, perchè per ogni sessione si deve rieleggere i delegati. In questa occasione il partito quarantottino esigerà per se un numero maggiore di delegati.

Wekerle a Vienna.

Budapest, 28. - Domani alle 12 mer. il presidente dei ministri We-

kerle parte per Vienna, per assistere alla conferenza dei ministri comuni. Domenica sarà di ritorno, e lunedì vi sarà consiglio di ministri pel bilancio preventivo.

L'inaugurazione della nuova mostra ungherese dell'arte decorativa.

Milano, 28. Giolitti, atteso qui da ieri, è giunto appena stasera. L'idea nata nel cervello di alcuni onorevoli festaioli di prendere ad ogni costo l'occasione della venuta di Giolitti per organizzare un banchetto con relativi discorsi pare tramontata. Giolitti stesso si mostrò come è suo solito, poco proclive a questa inutile parata e per dimostrarlo subito arrivò stasera senza preavvisi. Fu ricevuto da una mezza dozzina di deputati e senatori che ieri si recavano alla stazione a tutti i treni in arrivo da Torino. Erano pure alla stazione Gallo, Maiorana, Sanarelli, Pozzo, il sindaco e altre autorità. Giolitti rimarrà qui due giorni dovendo al primo di ottobre essere a Roma. Sabato mattina inaugurerà la mostra dell'arte decorativa ungherese ricostruita. All'inaugurazione interverrà Tittoni e pare anche il re.

Előfizetési felhívás

A „Fiumei Hirlap” független politikai napilapra.

1906 október hó 1-én új előfizetést nyitunk lapunkra.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

helyben házhoz hordva

Egy hónapra ... 1 kor. 20 fill.

Negyedévre ... 3 kor. 60 fill.

vidékre naponta postai szétküldéssel

Egy hónapra ... 1 kor. 80 fill.

Három hónapra ... 5 kor. 80 fill.

Kérjük azokat a t. c. előfizetőket, kiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejárt, hogy a lap megrendelését minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Jutányos áru butorok!

FIUME, Via San Vito 3, 5, 7.

CAMERA RIKÁRD

Stopár G.-cég képviselője. — Fiume.

2 ágy (egy helyre való)	18.— frt
2 éjjeli szekrény	12.— ”
2 szekrény (Chiffon)	26.— ”
1 mosdó-szekrény	3.20 ”
1 asztal	3.50 ”
1 tükör	1.50 ”
1 kép	2.— ”
4 szék	3.50 ”
1 köpörláda	—80 ”
1 törülköző-tartó	—80 ”
teljes szobaberendezés	71.— frt

Egyszerű teljes szobaberendezés, fényes gör. stílus	100.— frt
Teljes szobaberendezés, fényes görög stílus, márványdíszszel	125.— ”
Teljes szoba - berendezés, matt, ó-német stílus, márványdíszszel	145.— ”
Konyhakredenc	13.— ”
Konyhaszekrény 4 fiókkal	16.— ”
Ágyrugany	5.— ”
Összeecsukható vaságy gumival	11.— ”

➡ Fa-ágy, fényes (egy helyre való) ruganynyal 14.—frt. ➡

A „Fiumei Hirlap”-ot a következő üzletekben és dohánytözsdekben árusítják:
Globus, Via Vincenzo de Domini
Sablich, Via Municipio 1.
Gregorich Via Fosso 3.
Capudi Via Duomo

Simom Via del Ponte
Barbis, Via Adamich.
Potosnjak, Via Molo. Casa Greca.
Camera, Corso 16.
Candellari, Corso 2.
Agenzia Gazette, Via Riva 6.
Sichich, Via Andrassy 7.

Kőbányai polgári sör

az „Europa”, „de la Ville”, „Hungaria” szálloda éttermeiben, a „Magyar vendéglő”, „Città di Pisino”, „Leon d'oro”, „Trattoria alla Bonavia” és több más nevesebb vendéglőben és kávéházban kapható.

Hölgyek figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a hölgyközönséget, hogy háznál és házonkívül mosást és vasalást elfogadok. Becces pártfogást kér Csonka Gáborné Via di Molini 34. sz. II. em.

Kerestetik

egy hét szobás vagy két, egymás mellett fekvő 3 és 4 szobás lakás fürdő és villanyvilágítással, lehetőleg kilátással délre és a tengerre. — Legalább két évre.
Ajánlatok a kiadóba.

Una stanza ammobigliata

d' affittare, con ingresso libero. Riovlgersi a Sussak, casa Barcaricé No 101, Zvonimirova ulica.

Fodrász-üzlet.

A közönség szives figyelmébe ajánlom borbély- és fodrászüzletemet (Adria-palota), bel- és külföldi illatszerekkel, különféle haj- és fogkefékkel dusan felszerelve.
A nagyközönség szives pártfogását kéri

DEDAKIN LÁSZLÓ
borbély- és fodrász.

ABBAZIA,

„Nemzetközi Hálóközi Társaság“
fürdőtelepe egész éven át nyitva.

Iroda: Stefánia szálloda.
Sürgőnycim: Kuranstalten Abbazia.

Egészen új berendezés. A fürdőigazgatóság összes épületei renoválva és a leg-elegánsabban újonnan bebútorozva. Lift, villamos világítás, meleg- és hidegvízvezeték, tengerifürdők. A fürdőigazgatóság épületei: Stefánia szálloda, Quarnero szálloda és kávéház, 1-ső 2-ik és 3-ik számú dependance, Amália, Angiolina, Flóra, Laura, Mandria, Slatina villák stb. A társaság szállodái a fürdőhely központjában, a híres babérrétdőben a tengerparton, a legnagyobb, e nemben egyedülálló kényelmet nyújtják. (Angiolina tengerifürdő a Quarnero szálloda mellett, Lajos Victor főherceg meleg tengerifürdő és gyógyfürdő a Stefánia szállóval és a 2-ik számú dependanceval közvetlen összeköttetésben.)

A Quarnero kávéházban, a Glacier pavillonban, a Stefánia szálloda télikertjében és nagy éttermében naponta hangverseny. Az elegáns nagyközönség találkozó helye.

A legjobb hírű konyha. Saját borpince, 25 féle francia pezsgő. Nagy társalgóhelyiségek, olvasóterem, zeneterem, játéktér, télikert, jól szellőztetett magas éttermek nagy kiterjedésű saját park, gyönyörű kilátással a fiumei öbölre (Quarnero) és a szigetcsoporthra (Veglia, Cherso).

A Stefánia szállodában minden nyelven beszélnek. Tudakozódásra szives készséggel válaszol a „Nemzetközi Hálóközi Társaság fürdőtelepeinek igazgatósága.“

Abbazia Stefánia szálloda.

FIGYELJÉK meg és jöjjenek el a NEW-YORK városához

cimzett

Rövid- és divatáru üzlet

megnyitásához.

Via Andrassy 1 sz.

Megnyilik hétfőn 1906. október 1-én.
Jótállást vállalunk

jó áruért

soha nem látott potomárákért

és állandó vevőnk lesz.

Nincs többé tejmizéria! Ne vegyünk osztrák tejet.

Tudja-e ön, milyen tejet ivott eddig? Osztrák volt biz az. De ez nem az ön hibája. Fiumében eddig csakis osztrák tej volt kapható. De tettünk róla.

Megalapítottuk a magyar belügyminiszter hozzájárulásával az első

Magyar-horvát tejet szállító társaságot.

A tej még melegen érkezik reggel, este a szomszédos Lokvén fentartott nagyszabású tehenészetből, megérkezése után orvosilag felülvizsgálattik.

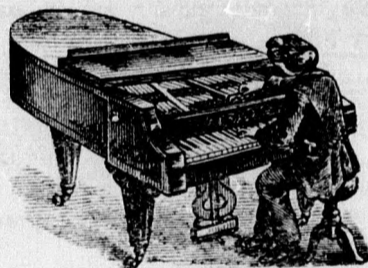
A tej első rendű minőségű.

Naponta kétszer, reggel és este házhoz szállítva. A tej jóságáért jótállunk.

Minták ingyen.

A társaság fiumei képviselője: MILANKOV, Via Molino 1. sz.
Telefoni megrendelések legpontosabban elintéztetnek.
Telefon szám 797.

Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

Šalát Károly

zongora- és orgona-gyártó.

Első fiumei-szusági
HANGSZERGYÁRTÓ.

Javitok, mindenféle hangműszert, ugyszintén felhangolok zongorákat és harmoniumokat

Dusan felszerelt raktáramon tartok: citerákat, mandolinákat, harmoniumokat, harmonikákat, guszlicákat stb. stb.

Javításaim pontos [voltáért jótállok.]

Šusák, Strossmayer-utca 59.

(A fiumárai hidtől vezető főutcában).

E. HÖNIG

STABILIMENTO CROMO-LITO-TIPOGRAFICO

Con grande Deposito di Carta

Via Ciotta 28. FIUME Telefono No. 319.

Esegisce commissioni di qualsiasi lavoro si in Cromo-litografia che in

TIPOGRAFIA,

secondo i sistemi pui recenti.

Garantisce il perfezionamento del lavoro unendo a questo sollecitudine e mittezza dei prezzi.

Si distingue nelle specialità di Reclami Artistici di grande effetto, così pure per Preventivi, Prezzi correnti ecc. ecc.

Alessandro S. Szántó

Via Governo 14 - FIUME - (Corso) Telef. 46.

Igieniai-, gummiáru-, orvosi és orthopédiai műszer, kötszer, gummi-harisnya, toilette cikk és illatszer üzletét megnyitotta.

Orvosi és orthopédiai műszerek gyorsan és mérsékelt árban javittatnak.

Ha aperto il suo negozio con grande assortimento

Articoli Igienici. di Gomma, Strumenti Chirurgici ed Ortopedici, Bendaggi, Calze elastiche, Articoli da Toilette, Profumerie, ecc.

Si assumono riparazioni di Strumenti Chirurgici ed Ortopedici.

Fentartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; Dr. MIZZAN A.,

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385.

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.